

kunne naae op til det høieste Trin af Gage, 1800 Rd., før han er 55 Aar, og før han har tjent Staten i 30 Aar, og det forekommer mig da ingenlunde at være nogen urimelig Lønning, naar man tager Hensyn til, at han har maattet underkaste sig en besværlig Forberedelse, eller ogsaa har vist udmærket Dygtighed som Lærer. Jeg skal dernæst tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Manden, fordi Gagen ansættes til 1800 Rd., ikke just faaer 1800 Rd. at leve af; thi i alle Provindsbyer — og det vil nu ogsaa blive Tilfældet i Kjøbenhavn — paalægges der en meget betydelig Communeskat efter Formue og Leilighed, som vorer, eftersom Gagen stiger, og endvidere paalægges der alle Embedsmænd et tvungent Indskud til Livsfor sikringsanstalten. Disse Afgifter, som ingen Embedsmand kan unddrage sig, ville i det Mindste borttage 100 Rd. af Gagen, og saaledes vil der kun blive 1700 Rd. tilbage at leve af.

Den sidste Betragtning, jeg skal tillade mig at gjøre gjældende, er denne, at naar Tilgangen til en vis Klasse Arbeidere er knap, saa maa Lønnen naturligen vore. Det kan ikke nytte, at vi her i Rigsdagen anslaae 2 Mk. som en passende Løn for en Dagleier; naar der i visse Egne af Landet er Trang paa Dagarbeidere, maae de, der skulle bruge dem, ligesuldt betale 4 a 5 Mk., og det Samme gjælder ogsaa, hvor der er Tale om Arbeide med aandelige Kræfter. Det har vist sig, at Tilgangen til de lærde Skolers Lærere embeder begynder at blive knap, paa Grund af at de Vilkaar, de have arbeidet under, hidtil have været flette, og det er saaledes Tilfældet, at 2 Poster staae ubesatte, fordi man ingen kvalificerede Ansøgere har kunnet finde dertil. Derfor er det i Skolernes Interesse, at Lønningerne ikke sættes for knappe, men at man afslapper disse Mænd nogenlunde rundeligt, thi hvis man ikke gjør det, vil Følgen blive, at alle de dygtigere Kræfter blandt de Studerende om nogle Aar ville gaae bort fra den Vej, og Skolerne ville faae flettere Lærerekræfter end før. Det er altsaa i Skolernes velforstaaede Interesse, at man ikke er for knap med Lønningerne paa en Tid, da man seer, at Tilgangen til disse Embeder bliver knap.

Hvad det Vndringsforslag angaaer, som er stillet under c. af et Fleertal af Udvalget, nemlig at Overlærere og Adjunker skulle være pligtige til at undervise indtil 30 Timer om Ugen, da kunde jeg, i Genhold til mine Udtalelser ved første Behandling, være villig til at stemme derfor, hvilket jeg ogsaa har udtalt i Udvalget, naar man vil gaae ind paa de høiere Gagebestemmelser; men dersom de høiere Gagebestemmelser forkastes, saa troer jeg, det er ubilligt at forøge Fordringerne til Lærerne. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at 30 Timer ingenlunde er nogen ringe Arbeidstid, thi en Skoleembedsmands Arbeidstid er ikke blot den, han tilbringer paa Skolen, men han maa anvende en betydelig Tid hjemme til at rette Disciplenes skriftlige Arbeider, og endvidere til at forberede sig til sine Læsetimer.

Brochner: Det er blot en ganske kort Bemærkning, jeg vil tillade mig at gjøre med Hensyn til Beregningen af Tjenestealderen. Her er fastsat en Scala af 5—10 Aar osv.; men her er ikke tagen nogen Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med Beregningen af den Tid, i hvilken Adjuncterne have været constituerede. Det er en almindelig Skik, at en Adjunct er et Aar constitueret, førend han bliver fast ansat; men dette Forhold er ikke ganske ligeligt. Det har ved flere Skoler været Tilfældet, at Adjuncter i flere Aar, ja endog i en ikke ganske kort Arrække, have staaet som constituerede paa Grund af ganske særegne Forhold. Saaledes var det Tilfældet for nogle Aar siden ved Horsens Skole, at alle Adjuncterne, saavidt jeg erindrer, paa engang vare constituerede, uagtet flere af dem allerede havde tjent i længere Tid. Grunden hertil var den, at det var under Ventilation, om Horsens Skole skulde nedlægges eller bestaae, og derfor lod man Adjuncterne være constituerede. Det vilde altsaa være en Ubillighed, hvis man for disse Adjuncters Vedkommende kun vilde begynde at regne Tjenestetiden fra den Tid, de bleve fast ansatte; og derfor vil jeg henlede Udvalgets Opmærksomhed herpaa, for at det om muligt til 3die Behandling kunde foreslaae en Bestemmelse om dette Forhold. Det kunde jo f. Ex. fastsættes, at der af den Tid, hvori en Adjunct har været con-